

SERVEI
MUNICIPAL
de

AJUNTAMENT DE BLANES

◀ Logo del Servei Municipal de Català, extreta del fullet de presentació del Servei, l'any 1987

05 Oficina de Català de Blanes, 30 anys al servei de la normalització lingüística

per Elisa Sola

El juny de 2017 l'Oficina de Català de Blanes va celebrar els 30 anys de servei i hem considerat que aquesta efemèride ens dona prou perspectiva per fer una petita anàlisi de la feina feta i per extreure'n algunes conclusions. Començarem explicant els antecedents de l'Oficina i després parlarem separatament de cadascuna de les seves tasques principals: l'ensenyament, l'assessorament, la dinamització i la divulgació, per acabar amb algunes reflexions finals.

Antecedents

Per entendre la creació d'aquest servei cal tenir molt presents el context històric i el marc legal que el van fer possible. El 1978 neix la Constitució espanyola, que reconeix l'oficialitat de les llengües de les respectives comunitats autònomes, juntament amb el castellà. L'any següent, el 1979, s'aprova l'Estatut d'autonomia de Catalunya que, a més de llengua oficial, atorga al català el caràcter de llengua pròpia i, en l'article tercer, confereix a la Generalitat la tasca de garantir el coneixement i l'ús normal i oficial d'ambdós idiomes.

Amb aquest marc legal s'engeguen arreu de Catalunya iniciatives de normalització lingüística encaminades sobretot a la docència del català, com va passar a Blanes. El primer ajuntament democràtic (1979-1983), presidit per M. Dolors Oms i Bassols, ja va organitzar un curs de ca-

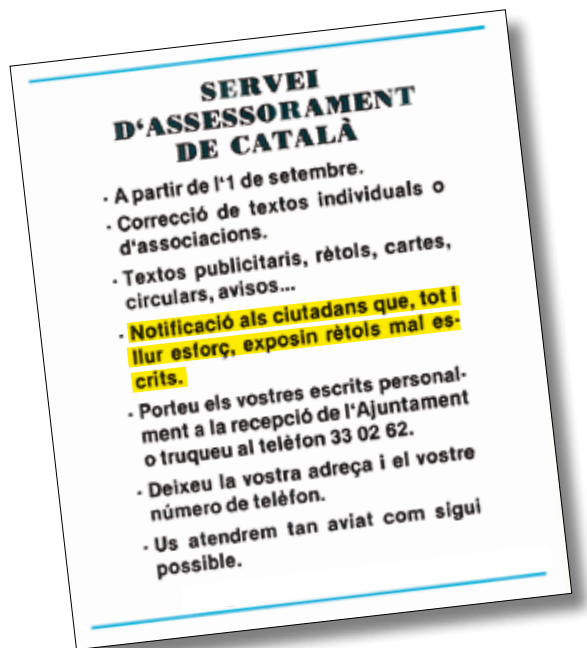
talà per a adults (curs 1979-80), concretament adreçat als treballadors municipals.

L'any 1983 Josep Bota-Gibert, regidor de Cultura, va crear un servei d'assessorament lingüístic que portava ell mateix, i l'any següent, el 1984, es va signar el primer acord amb el Departament de Cultura de la Generalitat per organitzar conjuntament un curs de català per a adults, que es va fer a la Casa de Cultura. Eren els temps de la Norma, una nena riallera que portava una granota blava i que lluia el lema: "El català, cosa de tots!".

Totes aquestes accions de normalització lingüística van ser l'embrió del Servei Municipal de Català, que va néixer amb la voluntat d'integrar

▲ La Norma, creada pel dibuixant Lluís Juste de Nin, l'any 1982

◀ Imatge 1: Anunci extret de *L'informatiu* núm. 5 (juliol-agost de 1983)

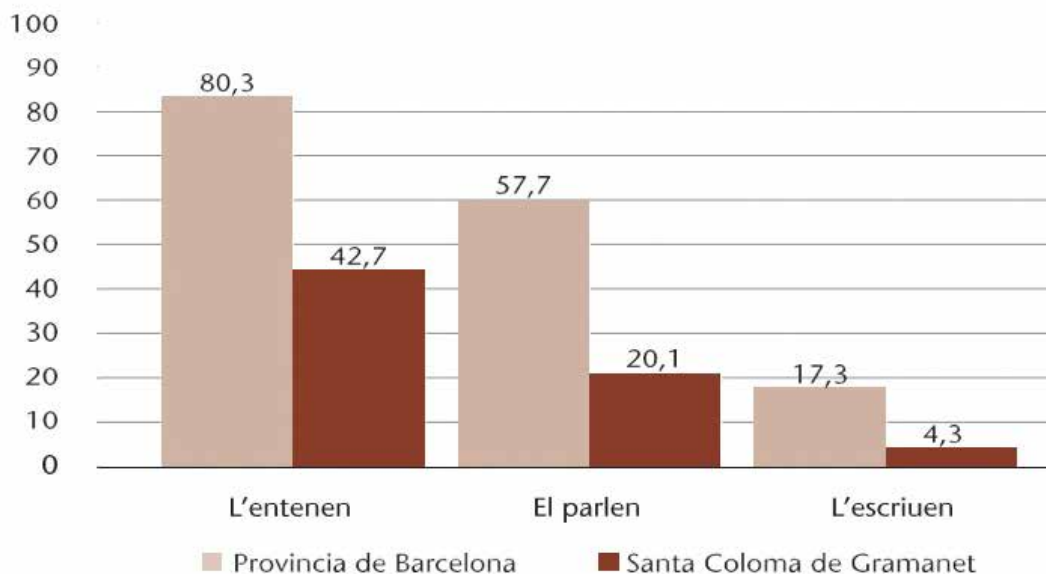
l'article de presentació del Servei Municipal de Català publicat al primer número del butlletí d'informació municipal *L'enllaç* (novembre de 1987), i que portava un títol molt significatiu: "Al vostre servei".

Els objectius eren molt amplis i la feina a fer era enorme, atès que, d'una banda, la presència del català en l'àmbit públic era molt escassa (vegeu el ressaltat de la imatge 1: l'any 1983 des de l'Ajuntament s'animava la gent a escriure rètols en català mal escrits! El que interessava era augmentar la presència pública del català), i, d'altra banda, la població tenia un profund desconeixement de l'idioma.

Per il·lustrar aquesta darrera afirmació aportem les dades del primer estudi demolingüístic del país, que es va fer l'any 1975 i que només es va poder dur a terme a la província de Barcelona, però que és força significatiu per constatar que el coneixement de català (sobretot del català escrit) que tenia la població adulta de Catalunya era escassíssim. (Veg. gràfica 1)

l'ensenyament del català dintre d'un concepte d'actuacions de foment de l'ús del català amb un caràcter més global. Amb aquest esperit l'Ajuntament de Blanes va signar un acord de col·laboració amb el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, i el 18 de juny de 1987 va començar a caminar el Servei Municipal de Català, una oficina unipersonal.

Les funcions d'aquest servei eren bàsicament tres: l'ensenyament del català a les persones adultes, l'assessorament lingüístic a l'administració, als particulars i a les empreses, i la dinamització o promoció de campanyes d'ús de la llengua en tots els àmbits, tal com explica

▲ Gràfica 1. Coneixements del català a la província de Barcelona 1975

Ubicat al segon pis de l'Ajuntament de Blanes i amb la flaire dels calamars a la romana dels Terrassans, el Servei Municipal de Català compartia espai amb companys dels departaments de Fires i Festes, Cultura, Ensenyament i Serveis Socials. Tots formàvem l'equip de l'Àrea de Serveis Personals de l'Ajuntament de Blanes, una àrea que es va anar ampliant a mesura que van anar creixent les demandes de serveis associades al creixement demogràfic de la població, estadística que més endavant analitzarem.

Encara que costava de creure, no teníem ordinadors ni Internet. Les eines de treball del Servei de Català eren una taula, un telèfon, alguns diccionaris i paper, a banda de molta imaginació i grans dosis de seducció per aconseguir que companys i entitats s'impliquessin en projectes propis. Volem destacar que amb aquest mètode de treball el Servei Municipal de Català va crear el I Concurs de Murals al Carrer per dinamitzar el dia de Sant Jordi de l'any 1988, una activitat que no s'ha deixat de fer des de llavors (organitzada pel Departament de Cultura des de l'any 1992) i que, amb 30 anys de recorregut, s'ha convertit en una icona del Sant Jordi a Blanes.

L'any 1991, el Servei Municipal de Català es va integrar al Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL) amb una subrogació total de les seves funcions i, arran d'aquesta fusió, es va passar a anomenar: Oficina de Català de Blanes. L'explicació és que l'any 1989 s'havia creat el Consorci per a la Normalització Lingüística, un ens format per la Generalitat, ajuntaments, diputacions i consells comarcals amb la finalitat d'agrupar els cursos de català per a adults que s'organitzaven al territori amb els serveis de català locals o comarcals que feien tasques d'assessorament i de dinamització. En un primer moment es van consorciar la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Giro-

na i 19 ajuntaments catalans, entre els quals hi havia Barcelona, Girona, Lleida, Tarragona, Granollers, Manresa, Vic i els més importants de la primera i la segona corones metropolitanes. Finalment, però, la xarxa del CPNL es va anar estenent progressivament al conjunt del territori de Catalunya i l'Ajuntament de Blanes s'hi va adherir l'any 1991.

Ensenyament

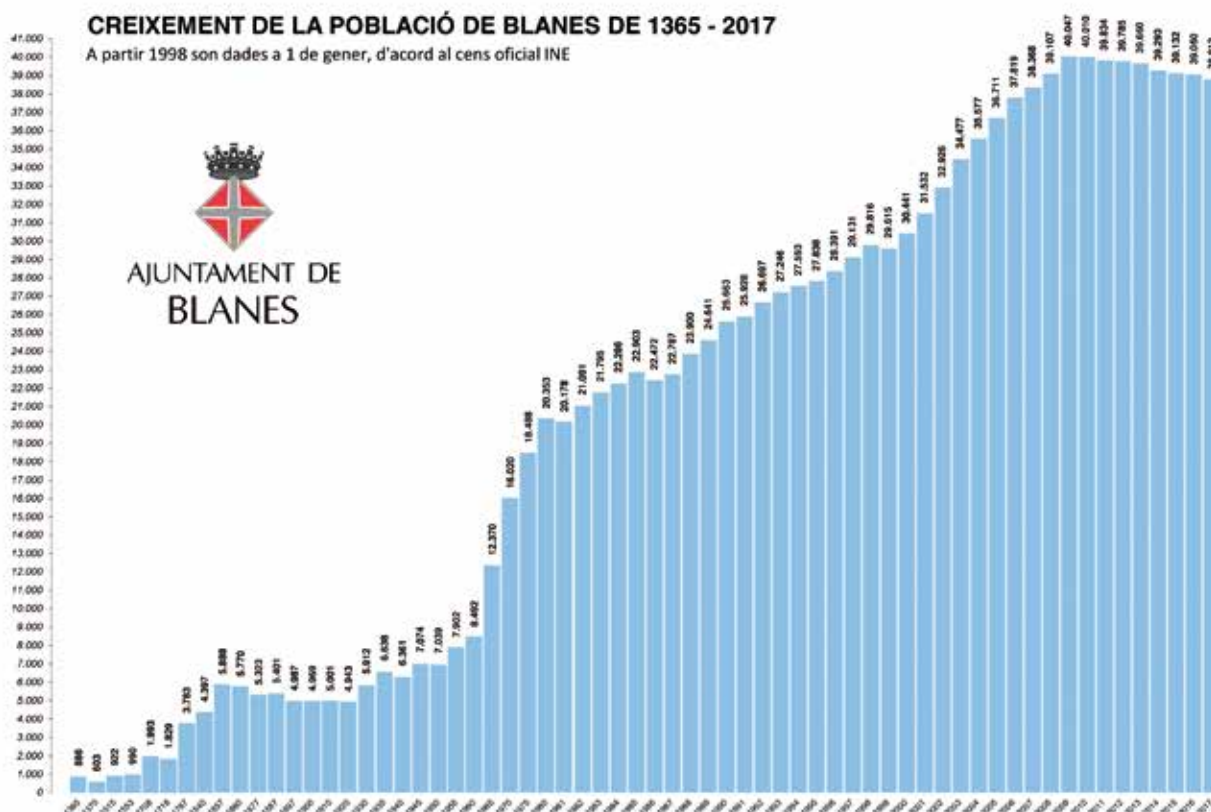
Per entendre l'evolució dels cursos de català per a adults a Blanes cal tenir molt present el factor demogràfic. És per això que hem volgut fer una anàlisi comparativa d'aquests dos paràmetres, i hi hem trobat paral·lelismes però també divergències.

Observant en perspectiva el creixement de la població de Blanes des de 1365 fins ara, des-

▲ Alumnes del curs intensiu d'estiu del juliol de 2016

▼ Gràfica 2. Creixement de la població de Blanes període 1365-2017

taquen clarament dos períodes en què el creixement no és natural sinó fruit de dos moviments migratoris molt importants: el primer que s'observa és entre els anys 1960-1980 (població provinent de l'interior de la península, sobretot del sud, atreta per la indústria SAFA i pel turisme), i el segon és als primers anys del s. XXI, entre el 2003 i el 2008 (població provinent d'arreu del món). (Gràfica 2)

Si ara analitzem l'evolució de l'oferta dels cursos de català per a adults de Blanes, el nombre d'alumnes de català i el tipus de cursos que

s'han fet, comprovem que les dades demogràfiques que acabem d'exposar hi encaixen:

Tenint en compte el nombre d'alumnes per curs del període estudiat, que són els 30 anys d'Oficina de Català a Blanes (1987-2017), observem clarament que el nombre d'alumnes creix significativament a partir de l'any 2003 fins a arribar a una agulla de 1.145 alumnes durant el curs 2009-2010, per davallar a uns nivells de 600/500 alumnes per curs cap a l'any 2013 i següents. Aquest creixement d'alumnes de cursos de català coincideix exactament amb el creixement demogràfic de Blanes que hem assenyalat durant els primers anys del segle XXI. Vegeu-ho en la gràfica 3.

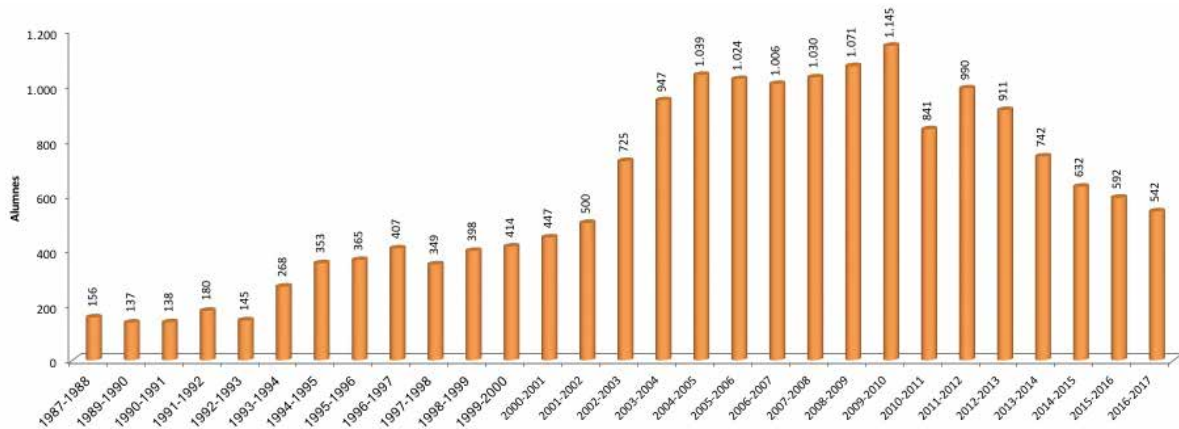
▼ Gemma Massó fent classe, curs 2015-2016

L'oferta de cursos també ha variat en funció de les demandes socials i demogràfiques. Això es veu molt clarament si fem la distinció entre cursos adreçats a catalanoparlants i cursos adreçats a no catalanoparlants. Vegeu la gràfica 4, que reflecteix aquests paràmetres durant el període dels 30 anys de l'Oficina de Català, 1987-2017.

▼ Gràfica 3. Nombre d'alumnes cursos de català període 1987-2017

Nombre d'alumnes període 1987-2017

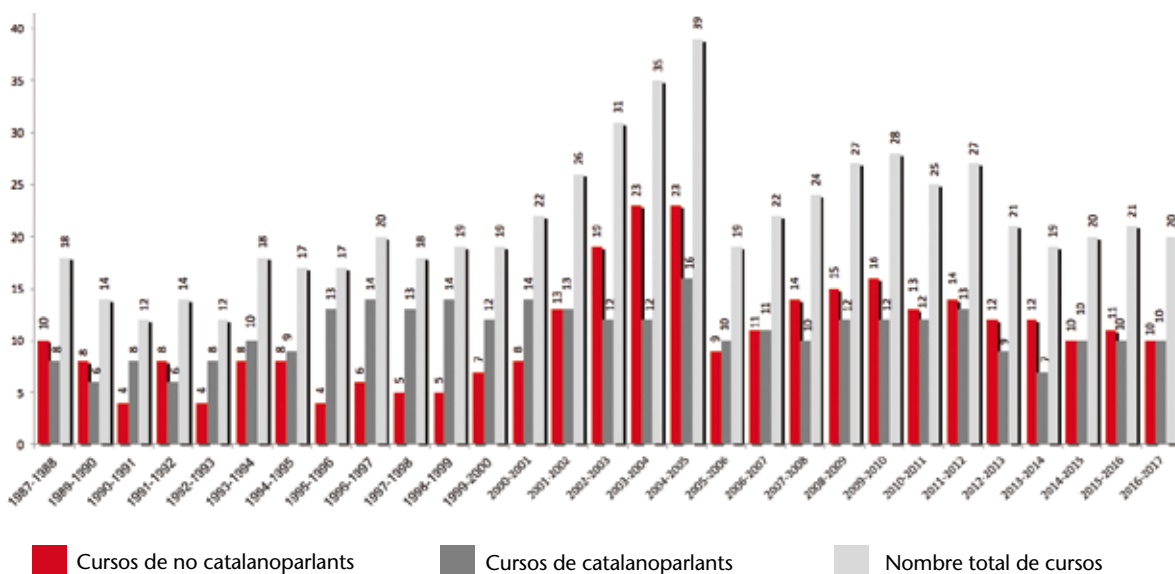

Analitzant una mica aquestes dades veiem que durant els primers anys de l'Oficina de Català (anys 87-88, 89-90 i 91-92) la columna de cursos per a no catalanoparlants supera la dels cursos per a catalanoparlants. Això s'explica perquè els anys en què vam començar Blanes havia rebut molta immigració provinent de l'Estat espanyol, sobretot d'Andalusia. Era una població que tenia el castellà com a llengua materna, que

s'havia establert en barris (Ca la Guidó, la Plantera, Mas Borinot...) i que havia vingut entre els anys 60-80 per treballar a la SAFA i per al turisme). Més endavant, i fins al curs 1994-95, les dues columnes (no catalanoparlants i catalanoparlants) van molt paral·leles.

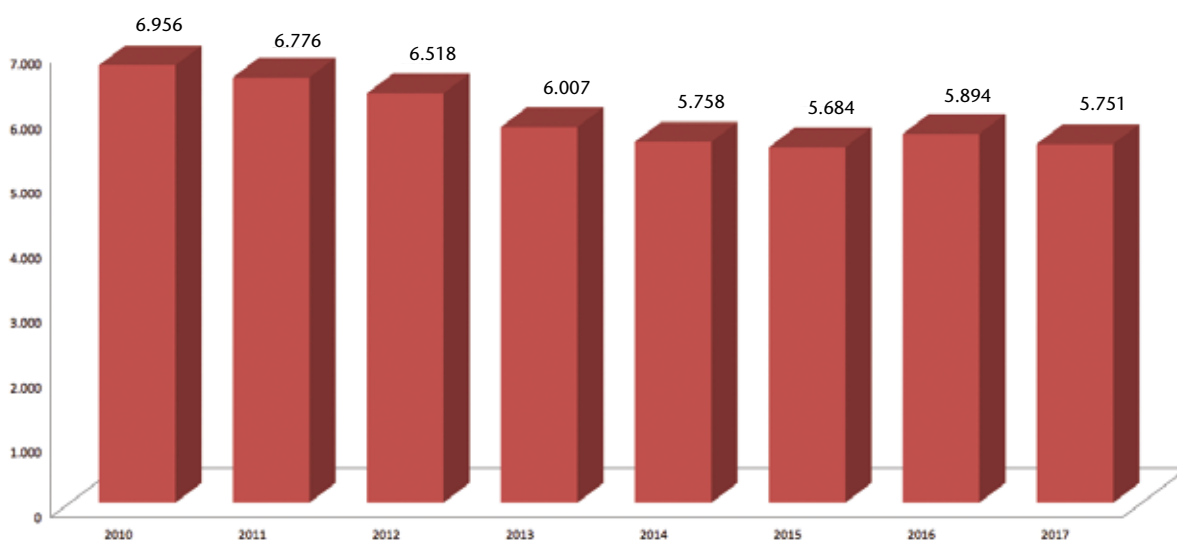
A partir del curs 95-96 fins al 98-99, però, les dues columnes deixen d'anar en paral·lel i hi

Nombre de cursos període 1987-2017

▲ Gràfica 4. Nombre de cursos amb distinció catalanoparlants / no catalanoparlants 1987-2017

Nombre d'habitants de Blanes nascuts fora de l'Estat espanyol (2010-2017)

▲ Gràfica 5. Nombre d'habitants de Blanes nascuts fora de l'Estat espanyol 2010-2017

ha un espectacular creixement dels cursos per a catalanoparlants. Per explicar això cal tenir molt present que l'any 1998 s'aprova la Llei de política lingüística, que modifica i actualitza l'anterior Llei de normalització lingüística (1983) amb l'objectiu d'afermar el procés iniciat en l'àmbit de l'administració i l'ensenyament, adaptar-se a les necessitats dels mitjans de comunicació i les indústries culturals i d'establir una normativa lingüística destinada al món socioeconòmic. Tot plegat consolida una tendència de la societat catalanoparlant al reciclatge en llengua catalana per tal d'assolir la titulació oficial que requereix l'Administració pública i moltes empreses. Ens referim als certificats intermedi i de suficiència (nivells B2 i C1 del Marc Comú Europeu de Referència -MCER-, respectivament).

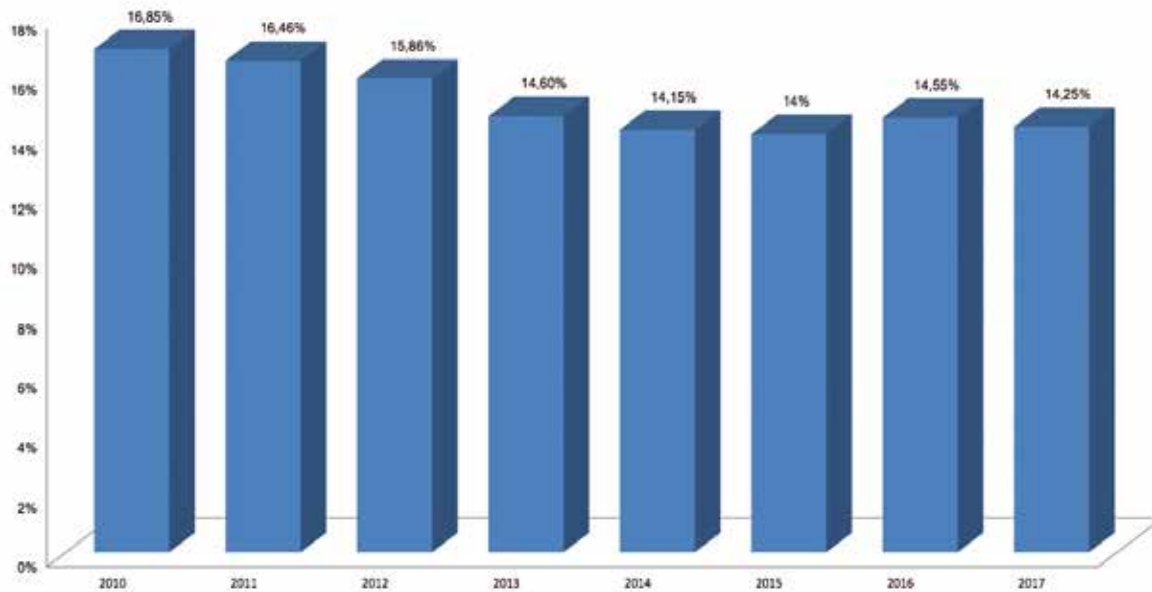
Els anys 99-00 i 00-01 les dues columnes es van acostant i, finalment, els anys 01-02, i 02-03, la tendència s'inverteix: els cursos per a no catalanoparlants superen clarament els cursos per a catalanoparlants. Aquesta diferència s'accentua fins al 04-05, en què hi ha el punt àlgid de la demanda de cursos de no catalanoparlants, fins a equilibrar-se a poc a poc actualment, tot i que amb una tendència a una major demanda de cursos per a no catalanoparlants. Hi ha

diversos factors que propicien aquest canvi. D'una banda, la població catalanoparlant s'ha anat formant al llarg de tots aquests anys; d'altra banda, l'escola catalana aporta ciutadans lingüísticament competents (almenys sobre el paper) gràcies al model d'immersió lingüística, i, sobretot, el fort corrent migratori d'arreu del món d'aquests anys són els factors que expliquen aquesta tendència i el canvi de perfil que experimenten els alumnes dels cursos de català per a adults.

Per continuar fent el paral·lelisme amb les dades demogràfiques de la població de Blanes, hem volgut analitzar les procedències dels habitants de Blanes que han nascut a l'estranger per després relacionar aquesta dada amb les nacionalitats dels alumnes dels cursos de català de Blanes.

En primer lloc, si ens fixem en el nombre d'habitants de Blanes que han nascut fora de l'Estat espanyol, ens adonem que tenim un índex d'immigració entre el 17 % (el 2010) i el 14 % (el 2017), durant el període 2010-2017. Aquesta recessió s'explica per la crisi econòmica. Vegeu-ne el detall per anys en aquestes dues gràfiques, una amb els nombres absoluts i una altra amb el percentatge que aquesta població representa respecte del total de la població. (Gràfiques 5 i 6)

Percentatge d'habitants de Blanes nascuts fora de l'Estat espanyol (2010-2017), respecte del total de població

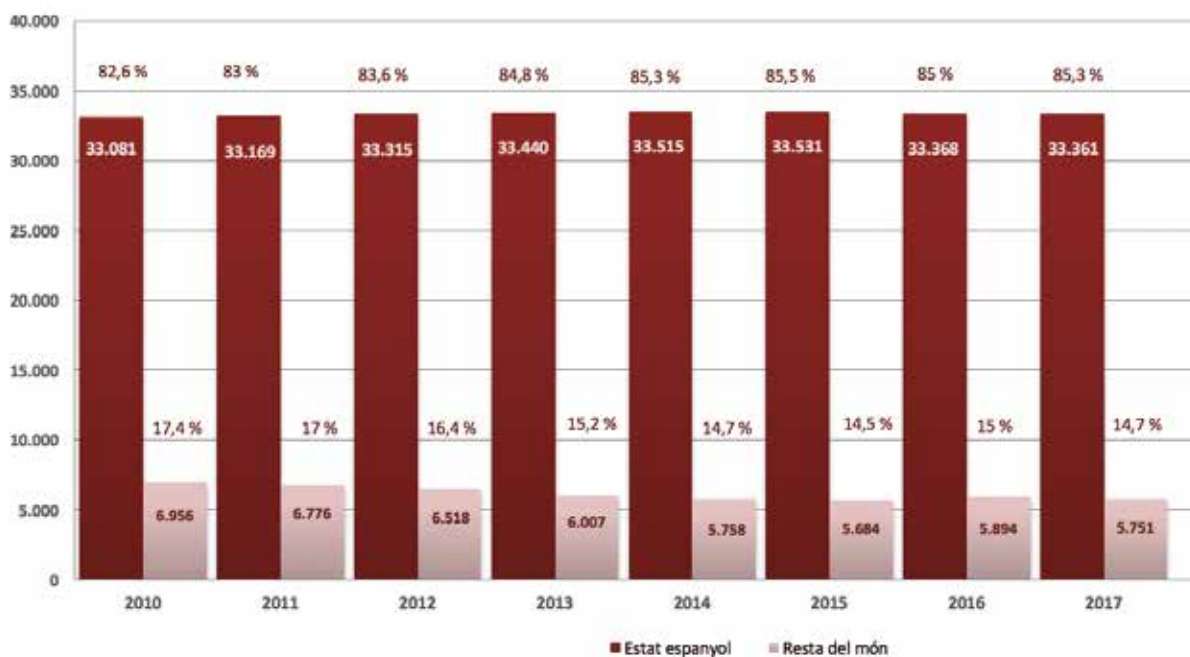

▲ Gràfica 6. Percentatge d'habitants de Blanes nascuts fora de l'Estat espanyol (2010-2017) respecte del total de la població.

Si comparem els habitants de Blanes nascuts fora de l'Estat espanyol respecte dels que han nascut a l'Estat espanyol constatem gràficament el pes de la immigració estrangera a la població de Blanes. Vegeu-ho a la gràfica 7.

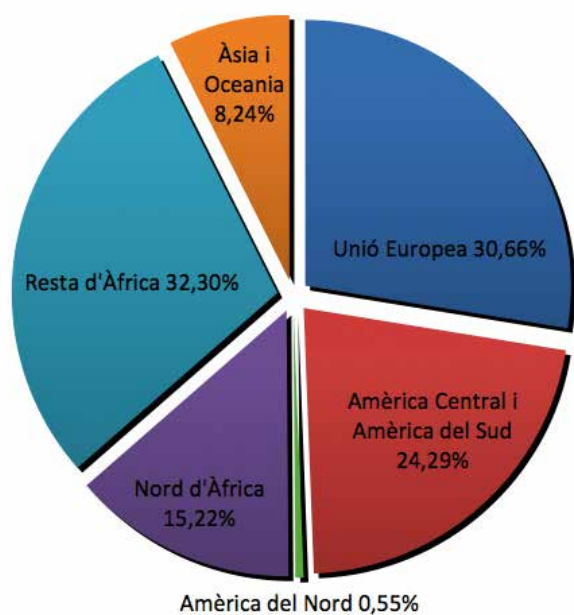
Anant una mica més enllà i centrant-nos en els països d'origen d'aquests nous empadronats a Blanes, hem fet la mitjana per país de procedència respecte del total d'habitants nascuts fora de l'Estat espanyol durant el període 2010-2017,

Habitants de Blanes per procedència 2010-2017

▲ Gràfica 7. Habitants de Blanes segons si han nascut a l'Estat espanyol o fora de l'Estat espanyol.

Mitjana d'habitants de Blanes nascuts fora de l'Estat espanyol per països de procedència (2010-2017)

▲ Gràfica 8. Mitjana d'habitants de Blanes nascuts fora de l'Estat espanyol per països de procedència (2010-2017)

Amèrica del Sud: 17,51 % (Amèrica Central i Amèrica del Sud sumen un 24,29 %, molt castigats per les crisis econòmiques dels seus països)
 Amèrica del Nord: 0,55%
 Nord d'Àfrica: 15,22 % (sobretot el Marroc)
 Resta d'Àfrica: 32,30 % (Gàmbia i Senegal en gran representació)
 Àsia i Oceania: 8,24 %

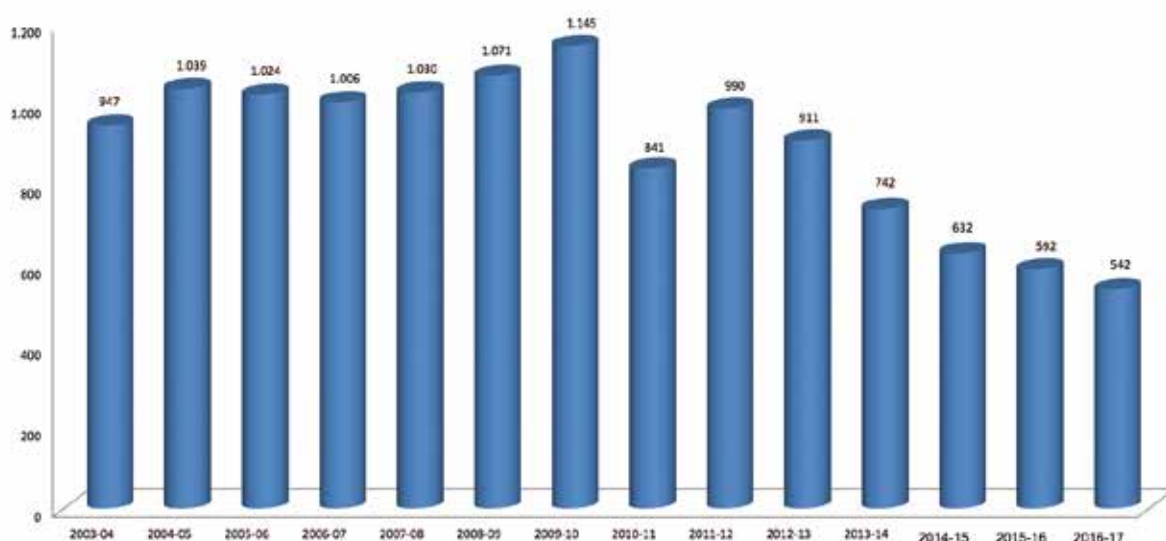
Analitzarem ara els mateixos paràmetres amb els alumnes dels cursos de català dels darrers 14 cursos acadèmics, 2003-2017, anys dels quals disposem de dades digitalitzades, amb l'objectiu de relacionar les dades demogràfiques de Blanes amb les dades dels alumnes dels cursos de català.

per veure quin és el pes de la nostra immigració per país de procedència. Vegeu-ne el detall amb les dades següents, reflectides a la gràfica 8:

Unió Europea: 30,66 % (una gran part, de països d'influència russa)
 Amèrica Central: 6,78 %

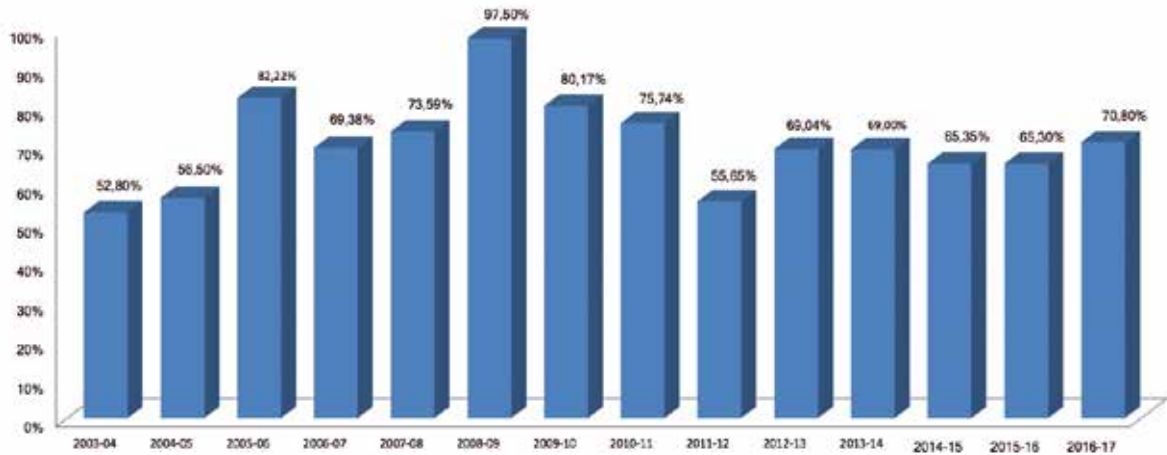
En primer lloc, constatem que entre un 70 % i un 80 % dels nostres alumnes han nascut fora de l'Estat espanyol. Per tant, l'estadística ens corrobora que la nostra tasca docent és eminentment d'acollida lingüística, i també ens diu que dels 6.000 habitants per any de

Nombre d'alumnes dels cursos de català de Blanes nascuts fora de l'Estat espanyol (2003-2017)

▲ Gràfica 9. Nombre d'alumnes dels cursos de català de Blanes nascuts fora de l'Estat espanyol (2003-2017), en nombres absoluts

Nombre d'alumnes dels cursos de català de Blanes nascuts fora de l'Estat espanyol (2003-2017)

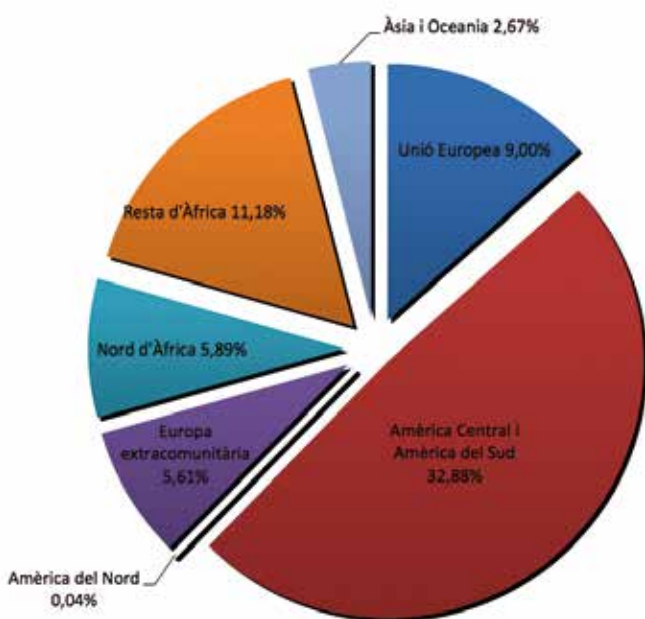

▲ Gràfica 10. Percentatge d'alumnes de català de Blanes nascuts fora de l'Estat espanyol (2003-2017)

Blanes, aproximadament, nascuts fora de l'Estat espanyol (de totes les edats), una forquilla d'entre 1.000 i 600 persones es formen cada any als cursos de català per a adults (hem de te-

nir en compte que nosaltres només atenem les persones a partir dels 16 anys). Vegeu aquestes dades reflectides en dues gràfiques que mostren nombres absoluts i percentatges per curs acadèmic. (Gràfiques 9 i 10)

Mitjana d'alumnes de català de Blanes nascuts fora de l'Estat espanyol (2003-2017)

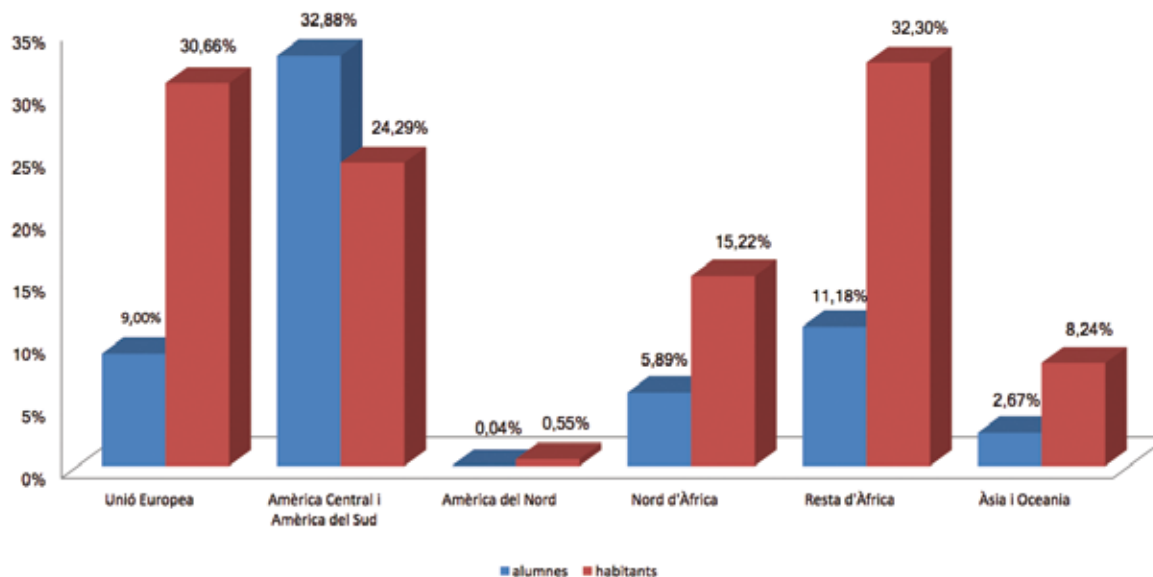
▲ Gràfica 11. Mitjana d'alumnes de català de Blanes nascuts fora de l'Estat espanyol per països de procedència (2003-2017)

Si més amunt hem analitzat la procedència per països dels habitants de Blanes fent una mitjana entre els anys 2010-2017, ara farem la mateixa operació amb els alumnes dels cursos de català del 2003 al 2017. Vegeu a la gràfica 11 la mitjana d'alumnes dels cursos de català per països de procedència.

Comparant la procedència dels nostres alumnes amb la procedència dels habitants de Blanes, sí que constatem diferències importants. Vegeu-ho a la gràfica 12 comparativa.

Destaca sobretot l'alt índex d'alumnes de català de Blanes procedents d'Amèrica Central i d'Amèrica del Sud (un 32,88 %), tenint en compte que el percentatge d'habitants de Blanes d'aquests països és d'un 24,29 %. Per tant, les dades ens diuen que aquesta població, que comparteix el castellà amb nosaltres, té molta

Comparativa procedència habitants de Blanes/procedència alumnes cursos de català (2010-2017)

tendència a formar-se en llengua catalana. En canvi, la població de la Unió Europea, que a Blanes representa el 30,66 % només acudeix a l'Oficina de Català en un 9 %.

Pel que fa als alumnes del nord d'Àfrica (sobretot el Marroc) i la resta d'Àfrica (sobretot Gàmbia i Senegal a Blanes), es constata un mateix comportament: si hem vist que el 15,22 % de la població de Blanes procedeix del nord de l'Àfrica i gairebé el doble, un 32,30 %, prové de la resta d'Àfrica, la proporció d'alumnes de català de Blanes és la mateixa: un 5,89 % dels nostres alumnes procedeixen de la resta d'Àfrica i gairebé el doble, un 11,18 %, procedeix del nord de l'Àfrica.

Respecte dels habitants d'Àsia i Oceania de Blanes, observem poca tendència a formar-se en llengua catalana.

En les dues gràfiques següents (13 i 14) es poden veure les dades globals dels habitants de Blanes i dels alumnes de català per països de procedència, les quals acabem d'explotar amb detall.

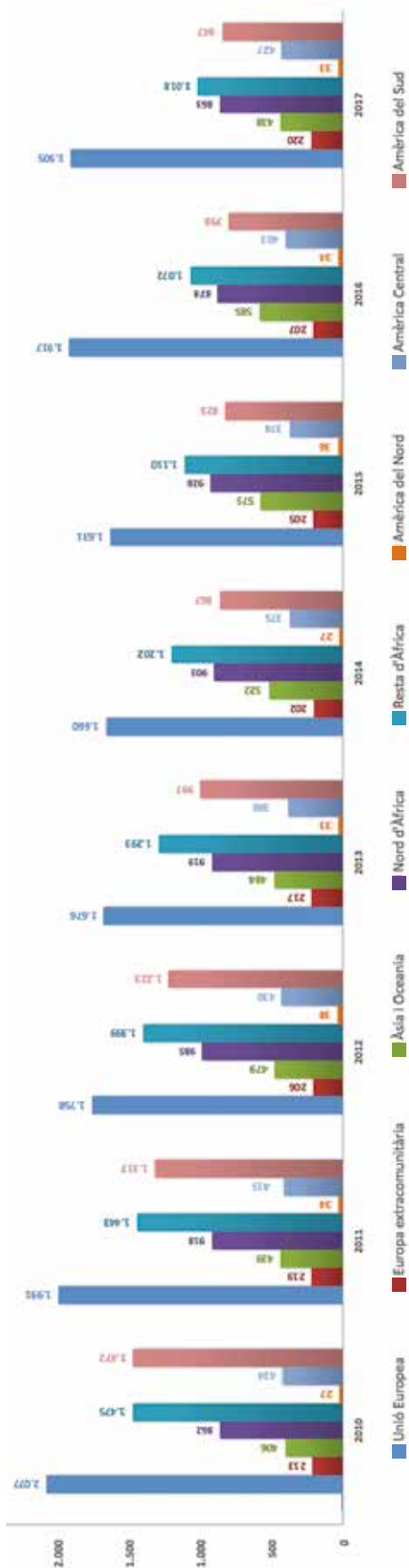
Aquesta anàlisi estadística, que pot semblar feixuga, ens dona moltes claus per avaluar

la feina feta i per programar línies d'actuació futures.

Pel que fa a aspectes organitzatius de la nostra tasca docent, hem de destacar que l'Oficina de Català de Blanes ofereix tots els nivells de cursos de català per a adults reconeguts en el Marc Comú Europeu de Referència (MCER): des de l'acollida lingüística fins al nivell superior; o sigui, A1, A2, B1, B2, C1 i C2. Les nomenclatures han estat diverses al llarg dels anys però s'ha fet un esforç per unificar-les tenint en compte el MCER, i actualment els certificats oficials de les llengües que s'ensenyen arreu d'Europa comparteixen nom i criteris d'avaluació. Des del gener de 1999 (curs 1998-1999) els certificats que expedeix el Consorci per a la Normalització Lingüística són oficials i, per tant, estan homologats.

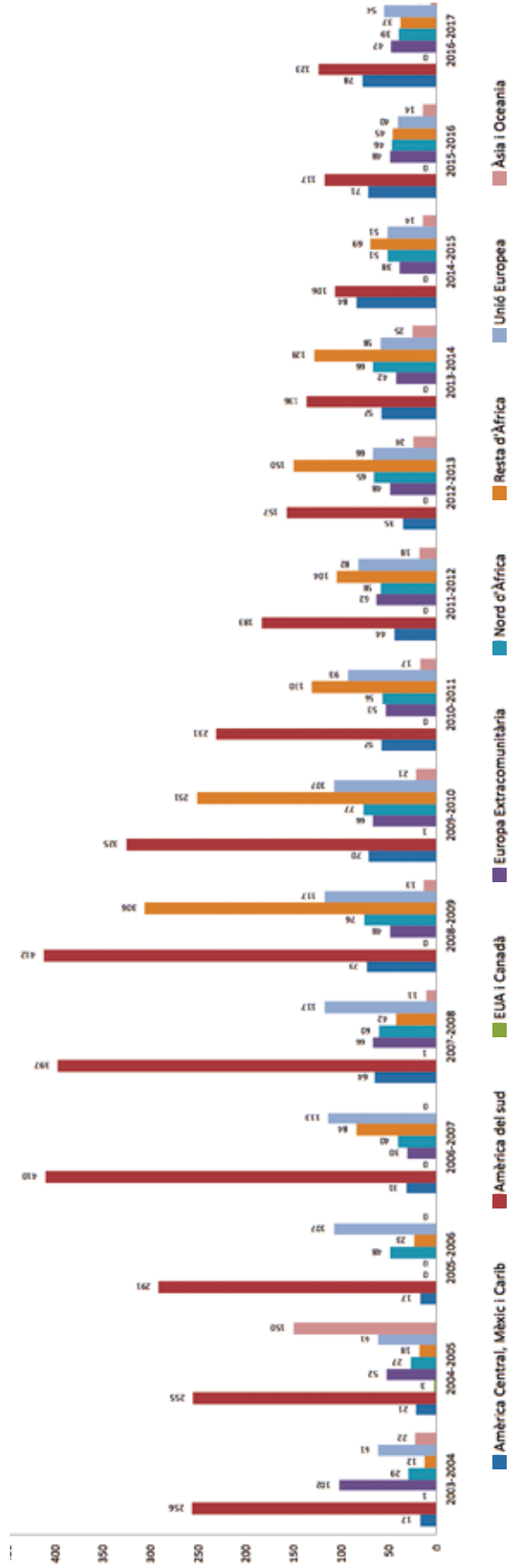
La durada dels cursos de català per a adults no sempre ha estat la mateixa i la tendència és a escurçar-los. Al principi eren de 90 hores i s'estenien al llarg de tot un curs acadèmic: d'octubre a juny. Després van passar a ser quadrimestrals (45 hores), amb dos períodes d'inscripció: els mesos d'octubre i de febrer. Ara la tendència és que passin a ser trimestrals, amb quatre perío-

Habitants de Blancs nascuts a l'estranger 2010-2017

▲ Gràfica 13. Habitants de Blancs nascuts a l'estranger 2010-2017

Procedència alumnes de Blancs que han nascut a l'estranger 2003-2017

▲ Gràfica 14. Alumnes de Blancs nascuts a l'estranger 2003-2017

des d'inscripció: octubre, gener, març i juliol. A més a més, actualment hi ha una variada oferta de cursos monogràfics molt curts sobre temes concrets: repassos d'ortografia, sessions de pronoms febles o de pronoms relatius, orientacions per escriure cartes o correus electrònics, tallers de recursos lingüístics a la xarxa... En aquesta línia l'Oficina de Català de Blanes ha elaborat materials propis que s'estan impartint a tot el CPNL: un curs per parlar bé en públic, un curs d'atenció telefònica i un curs sobre legislació lingüística.

Aquesta nova estructuració dels cursos de català aporta dinamisme i flexibilitat. El fet de tenir més finestres d'inscripció obertes al llarg de l'any facilita poder atendre una demanda -sobretot d'acollida lingüística- que s'esdevé sense interrupció al llarg de tot l'any. A més a més, la diversificació de continguts permet adaptar-nos a les necessitats formatives de la societat actual, que ja no són només lingüístiques en el sentit tradicional del terme, sinó

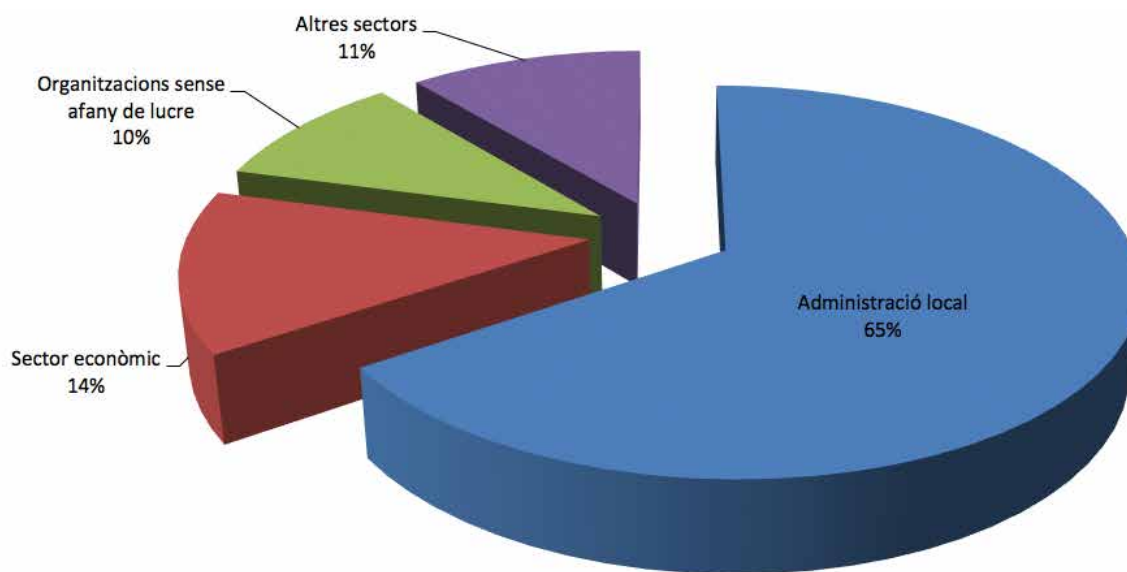
que abracen tot l'espectre de la comunicació en sentit ampli. Com que actualment l'aprenentatge de les persones adultes es desenvolupa al llarg de tota la vida, el nostre repte és adaptar-nos a les necessitats de la societat i contribuir a formar-la.

Assessorament

Una de les tasques fundacionals de l'Oficina de Català és l'assessorament lingüístic i la correcció de textos breus de forma gratuïta per a tota la població: particulars, entitats, empreses, administració...

Tot i que duem a terme aquesta feina des de l'inici, cal dir que al llarg d'aquests 30 anys els serveis lingüístics han canviat moltíssim, tant pel que fa a la manera de treballar com pel que fa a la filosofia que els regeix, i el ressort que ha provocat aquests canvis és l'aparició d'Internet i les noves tecnologies.

Mitjana de pàgines corregides per sectors (2009 - 2016)

▲ Gràfica 15. Mitjana de pàgines corregides per sectors (2009-2017)

Quan vam començar els usuaris acudien a la taula de l'assessor amb la fotocòpia a la mà (o el manuscrit!). Hi havia més contacte humà, però els mitjans eren molt precaris: els diccionaris -que utilitzàvem amb una gran agilitat!-, les enciclopèdies, els manuals d'estil i poca cosa més. Ja hem dit que no teníem ordinadors, ni Internet...

Actualment, en canvi, els diccionaris són en línia, i disposem d'una gran quantitat de mitjans -que són d'una gran qualitat- per fer la nostra feina. Els usuaris, per tant, ens envien els textos per correu electrònic i tenim eines per comparar els textos corregits, fer comentaris, suggeriments... sense ni tan sols veure'ns.

L'enfocament del servei d'assessorament també és molt diferent: al principi resolíem dubtes i corregíem textos, simplement, i ara intentem incidir en l'autonomia lingüística de l'individu com a finalitat. És per això que fem un seguiment dels nostres usuaris i els ensenyem a resoldre els dubtes amb la difusió de les eines que hi ha a la xarxa. En aquest sentit, fem sessions per donar a conèixer eines lingüístiques com l'Optimot, els diccionaris terminològics del TERMCAT i tants i tants recursos específics de sectors diversos.

Per tal de reflectir unes quantes dades quantitatives i també qualitatives de la nostra feina en l'àmbit de l'assessorament, hem fet un càlcul aproximat traient una mitjana de pàgines corregides dels anys de què disposem d'estadística (2009-2016). Veiem que destaca una major dedicació en l'àmbit de l'Administració local, lloc on té la seu l'Oficina de Català, i que la resta de sectors (econòmic, associacions o organitzacions sense afany de lucre i altres sectors) mantenen una proporció semblant. (Veg. Gràfica 15).

▲ III Concurs de murals al carrer, Sant Jordi 1990

A banda de l'assessorament lingüístic pròpiament dit, també atenem moltes consultes referents a homologacions i equivalències de títols de català, i també formem part del jurat qualificador de les proves de català per a l'accés a la funció pública.

Dinamització

Aquest nom tan inespecífic engloba el concepte de promoció de campanyes d'ús de la llengua en tots els àmbits.

En la nostra etapa estrictament municipal, del 1987 al 1991, el Servei Municipal de català va contribuir decisivament a posar les bases del Departament de Cultura de l'Ajuntament de Blanes. Vam iniciar el I Concurs de Murals al Carrer l'any 1988, juntament amb un acte de lliurament de premis, l'embrió del que havia de ser el Cultural Sant Jordi dels propers anys. L'any següent vam continuar aquesta activitat i vam afegir-hi el I Concurs de Literatura Infantil Sant Jordi '89, que es va cloure amb la publicació d'un llibre amb els treballs guanyadors il·lustrats per artistes blanencs, la reproducció de la portada del qual està penjada encara avui en un gran mural a l'escala de la Casa de Cultura. Aquesta activitat es va fer conjuntament amb

▲ Portada del llibre *Trenta-un contes il·lustrats*, Sant Jordi 1989

tècniques de la Biblioteca i del Departament d'Educació, i la inestimable col·laboració dels artistes blanencs. L'any següent, a més del Concurs de Murals al Carrer, hi vam sumar el I Concurs de Còmic en Català, que va incloure l'organització d'un curset de tècniques de còmic a càrrec de professors de l'escola de còmic JOSO, de Barcelona, el muntatge d'una comiecteca i la publicació dels treballs premiats. Els anys 1991 i 1992 vam continuar organitzant el Concurs de Murals al Carrer i activitats paral·leles, com la de portar escriptors catalans a les escoles.

A totes aquestes activitats culturals hi hem d'afegir la difusió de campanyes promogudes per la Direcció General de Política Lingüística, com les adreçades a diferents sectors professionals: tallers d'automòbils, taxis, autoescoles, restauració..., la publicació de suplementes de català comercial a la revista municipal *L'enllaç*, que arribava a totes les cases del poble, i la revisió de les plaques de carrers del municipi (treball de camp que es va fer majoritàriament a peu i en ple estiu!).

Amb la incorporació al CPNL i a la xarxa de serveis i oficines del Centre de Normalització

Lingüística de Girona, les funcions de l'Oficina de Català es van anar definint i englobant dintre d'unes línies de treball de tot l'equip del CNL, que són bàsicament: la llengua, la cultura i la cohesió; l'acolliment lingüístic; el Voluntariat per la llengua i l'empresa.

El concepte de llengua, cultura i cohesió és tota una declaració d'intencions de la manera de treballar de les oficines i serveis de català del CPNL, ja que comporta la coordinació amb agents diversos del territori amb l'objectiu de fomentar l'ús de la llengua. Les activitats que se'n desprenen són variades i fluctuen segons la imaginació dels tècnics, però sí que podem dir que el coneixement de l'entorn, la implicació en el territori i el reconeixement del patrimoni historicocultural en són eixos bàsics.

En aquest sentit, a l'Oficina de Català hem organitzat excursions arreu de Catalunya: Besalú, Figueres, Olot, Barcelona, Tossa de Mar en vaixell, Girona temps de flors... També hem organitzat visites guiades per Blanes amb la col·laboració de l'Arxiu Municipal; al Convent, amb la col·laboració de Sonia Jug; a la Bibli-

▲ Excursió a Besalú amb les parelles lingüístiques, març de 2010

oteca Comarcal, amb les formadores d'aquest equipament; a Ràdio Blanes, amb la responsable del mitjà, on fins i tot hem enregistrat programes; estands a la Fira d'Entitats i a la Fira de la Diversitat, gimcanes a les parades de Sant Jordi i a la Fira de Sant Tomàs. I, evidentment, hem aprofitat la xarxa d'activitats i de recursos de la població per promocionar-los entre els nostres usuaris, com la caminada popular de la Ruta de les Ermites, la confecció de les catifes de flors per Corpus, els cursos de sardanes de la Colla Sardanista de Blanes i, fins i tot, classes de cant per cantar nadalles amb la professora M. Rosa Vidal.

El foment de la lectura és un dels nostres grans objectius i una manera de submergir els nostres alumnes dintre de la cultura catalana. El gust per la lectura és una de les tasques més completes i globals que es poden dur a terme per a la integració dels individus: llegir per gaudir, per aprendre, per interpretar, per reflexionar, per decidir, per comprendre... En aquest sentit, hem tingut el plaer de convidar a Blanes escriptors de renom com: Maria Mercè Roca, Emili Teixidor, Màrius Serra, Jaume Cabré, Carme Junyent, Francesc Serés, Ramon Solsona, Maria Barbal, Andreu Sotorra, Vicenç Llorca, Joan Adell, Anna Tortajada, Núria Martí, Mercè Font, Toni Sala, Maria Aladern, Montserrat Medalla, Vicenç Pagès...

◀ Col·laboració en la Festa de la Diversitat, juny de 2005

També hem portat a Blanes activitats culturals itinerants, com les exposicions sobre diversitat lingüística *La llengua és un gran tresor* i *Mots amb arrels*, i el karaoke en català *Encomana el català*.

En l'àmbit professional o de l'empresa, hem fet campanyes puntuals d'oferiment del servei de correcció de textos en sectors diversos: bars i restaurants, assessories i gestories, tallers de reparació d'automòbils, taxis, centres de salut... Darrerament, es treballa en coordinació amb el Club de la Feina del Departament de Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Blanes i s'ofereix formació especialitzada de curta durada per a empresaris i emprenedors: Sessió de Recursos Lingüístics a Internet, Com Parlar Bé en Públic, Deures Lingüístics de les Empreses i Recursos per Complir-los, Redacció de Cartes i Correus Electrònics...

El **Voluntariat per la llengua** forma part d'una línia de treball bàsica del CPNL perquè incideix en dos eixos fonamentals de la nostra tasca: el foment de l'ús el català i la integració de les persones immigrants. De fet, es basa en la creació de parelles lingüístiques formades per una persona voluntària, que parla català fluidament, i una persona que està aprenent el català; o sigui, que en té coneixements bàsics i vol adquirir fluïdesa. Aquest programa, impulsat per la Direcció General de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya i gestionat territorialment pel Consorci per a la Normalització Lingüística, ha estat reconegut per la Unió Europea com una de les millors pràctiques de reforç a l'aprenentatge d'una llengua.

El Voluntariat per la llengua neix el 2003 i des de l'inici ha aconseguit formar més de 110.00 parelles lingüístiques arreu de Catalunya. A Blanes es va implantar el 2004 i fins al 2017 s'hi

▲ Presentació de parelles lingüístiques, novembre de 2008

▲ Presentació de parelles lingüístiques, novembre de 2016

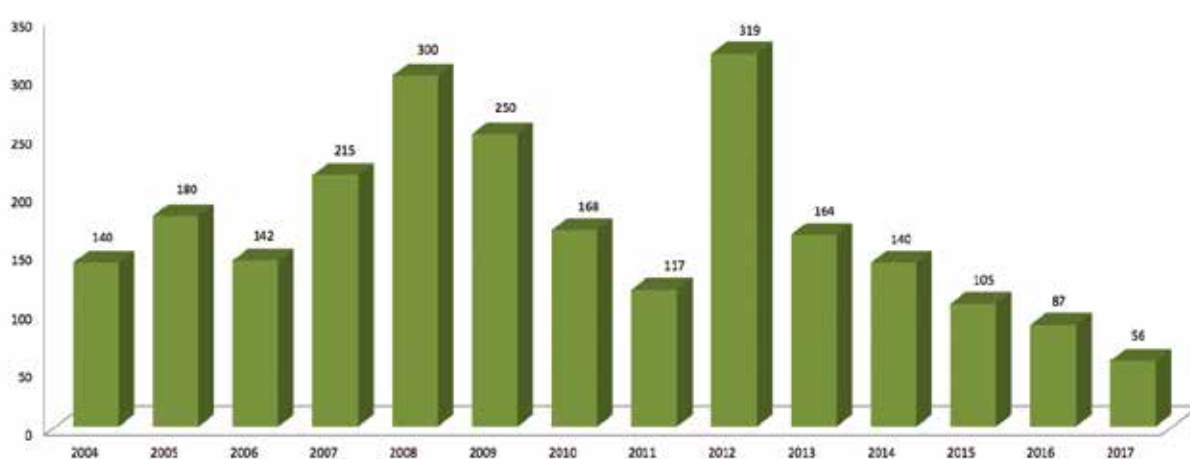
han constituït 1.388 parelles lingüístiques i hi han participat 2.383 persones entre voluntaris i aprenents. Cal destacar una massiva participació els anys 2007, 2008, 2009 i 2012 amb una mitjana d'unes 300 persones cada edició. Podeu veure l'evolució de participació en la gràfica 16.

La implicació de la societat blanenca envers aquest programa ha estat exemplar, la qual cosa ha incidit molt positivament en la integració de les persones, en el coneixement mutu i en la consolidació de la llengua com a factor identitari determinant. A més a més, també s'hi han abocat els teixits associatiu, co-

mercial i econòmic de la població, ja que s'hi han adherit més de 500 comerços de la mà de les dues associacions de comerciants de Blanes (Associació de Comerciants Tot Blanes i Associació de Botiguers de Blanes Centre), una gran quantitat d'associacions sense afany de lucre, i molts bars i restaurants, a més d'organismes culturals, com el Teatre de Blanes, el jardí botànic Marimurta i les sales Ocine.

Al llarg d'aquests 30 anys, l'Oficina de Català ha creat algunes activitats que mereixen ser destacades per la seva envergadura i perquè s'han consolidat dintre del teixit social de Blanes:

Persones participants en el Voluntariat per la llengua del 2004 al 2017

▲ Gràfica 16. Persones participants en el Voluntariat per la llengua del 2004 al 2017

1. La Ludoteca en català (1997- 2011), precedent de la campanya actual del CPNL “I tu, jugues en català?”, va ser una activitat que va deixar petja a Blanes. Era una exposició de jocs i joguines en català muntada per racons i pensada perquè els nens i les nenes tinguessin un lloc d’oci durant les vacances de Nadal. També s’organitzaven visites guiades de grups escolars els dies previs a les vacances de Nadal, en col·laboració amb el Departament d’Educació de l’Ajuntament de Blanes.

La Ludoteca es va dur a terme a diversos llocs de Blanes, segons els anys: a l’entrada de l’Ajuntament (el primer any, el desembre de

1997), a l’antiga biblioteca de l’Obra Social la Caixa, a la sala d’assaig del Teatre de Blanes i a la sala d’exposicions M. Luisa García-Tornel. Des de l’inici va estar dividida per racons: informàtica, joc de taula, construccions, cotxes, disfresses i jocs d’imitació de la realitat (cuineta, nines, casa...). El material procedia gairebé íntegrament de les donacions dels fabricants de joguines, i el que es pretenia era fer una exposició viva del joc en català. Hem de dir que l’organització comportava molta feina, que la Ludoteca estava decorada de forma exquisida i que l’Ajuntament de Blanes hi va esmerçar molts recursos, tant en el muntatge com en el cost dels monitors. De fet, era un èxit de públic

▼ Ludoteca 2008

▼ Ludoteca 2008

LUDOTECA 2007
jocs en català

Del 22 de desembre al 4 de gener

Matins: 11.00 - 13.30 h
Tardes: 17.00 - 20.30 h

Tancat: 25 de desembre i 1 de gener

Sala Municipal d'Exposicions
"M. Luisa García-Tornel"
C. Ample, 11 · BLANES

► *Escoltem les llengües del món, abril de 2009*

cada any i, tot i la massiva aflluència de mainada de 3 a 12 anys -sovint acompanyats de pares i avis- amb la responsabilitat que això comporta, mai no va sorgir cap problema. La Ludoteca va ser un exemple viu de col·laboració estreta entre l'Oficina de Català, l'Ajuntament de Blanes i les principals cases de joguines del país, perquè totes les parts van creure en el projecte. L'activitat es va deixar de fer arran de la crisi econòmica iniciada a la primera dècada del segle XXI: no hi havia diners per a la partida de monitoratge. Una veritable llàstima!

2. Escoltem les llengües del món. Les llengües que es parlen a Blanes (2005-2016). Aquesta activitat va néixer en un moment de gran aflluència migratòria. La filosofia de l'acte era donar a conèixer la diversitat lingüística de Blanes i destacar la riquesa que aquesta convivència aporta a la nostra comunitat. L'acte consistia a seleccionar uns quants alumnes de català de Blanes amb llengües maternes molt diverses, els quals llegien un text en la seva llengua d'origen, mentre apareixien els subtítols en una pantalla i s'anaven projectant imatges dels seus països amb una música característica del país. En acabat, s'oferia una mostra gastronòmica d'arreu del món amb plats que ells mateixos havien elaborat. Tot plegat, era un viatge arreu del món a través dels sentits, de la mà de blanencs nousvinguts. El resultat era una activitat molt emotiva i alhora solemne, ja que l'escenari triat era el Teatre de Blanes. A més a més, era una activitat que s'organitzava en xarxa amb tots els centres de Blanes que ensenyen català a persones adultes: l'Oficina de Català de Blanes, el Centre de Formació d'Adults Es Piteus i els tres instituts de secundària públics. En moltes ocasions, les actuacions no eren únicament lectures, sinó que s'havien fet actuacions musicals i de dansa en directe.

Les llengües del món es va fer cada any durant dotze anys consecutius, els anys de més aflluència migratòria a Blanes, i va servir per donar a conèixer la multiculturalitat del Blanes d'avui dia, una realitat palpable sobretot del Blanes dels primers anys del segle XXI: un poble divers i ric en cultures molt diferents.

Estem convençuts que de tots els elements que funcionen com a trets d'identitat col·lectiva la llengua és el que presenta més avantatges i el que és més productiu per integrar la població forana. És per aquest motiu que les Llengües del món va néixer el primer any com una col·laboració de l'Oficina de Català amb la Festa de la Diversitat de l'any 2005. En un empostissat col·locat al davant de la Biblioteca Comarcal, al voltant d'una mostra gastronòmica d'arreu del món, uns quants alumnes dels cursos de català van pujar-hi per parlar en la seva llengua materna. De seguida vam veure que havíem de madurar la idea i de perfeccionar-ne l'execució per poder transmetre tots els continguts que hi volíem donar: crear un espai per mostrar al poble totes les cultures que conviuen amb nosaltres -i fer-ho de la mà dels nous blanencs-, presentar la diversitat lingüística com un valor positiu que ens aporta riquesa cultural (cada llengua és el vehicle d'una determinada visió del món, per petita que sigui), propiciar una plataforma per dignificar totes les llengües, establir empatia amb el català, afavorir la suma i no l'exclusió. Aquest és el missatge que volíem donar; tant de bo que s'hagi rebut.

3. Col·laboració amb la Marató de TV3, mostra gastronòmica d'arreu del món (2012-2015). L'Oficina de Català de Blanes va ser la primera oficina de català del CNL de Girona a sortir al carrer per afegir-se a aquesta jornada solidària per excel·lència de país a favor de la investigació mèdica. Més endavant, nombrosos col·lectius del CPNL s'han sumat a aquesta iniciativa organitzant activitats molt engrescadores.

Amb l'embranchida de tot l'equip de professorat de l'Oficina i l'entusiasme dels alumnes i voluntaris lingüístics, es va crear una veritable mostra gastronòmica d'arreu del món, situada a l'alçada del banc dels músics del passeig de Mar. D'aquests plats se'n feien porcions, que es venien al preu simbòlic d'1 euro. També es va aconseguir la col·laboració del Gros Mercat per al material de logística i de nombroses botigues d'aliments, i bars i restaurants de Blanes, que aportaven els seus productes per a la causa solidària.

De tot això en va sorgir una activitat molt gratificant i molt integradora. D'una banda, cohesionava el col·lectiu d'alumnes de català dels diferents nivells, i de l'altra -i molt important- els feia participar d'una iniciativa de país de la societat d'acollida. Tots units per un mateix

▲ Col·laboració amb la Marató de TV3, setembre del 2013

objectiu. A més a més, afavoria l'intercanvi lingüístic, perquè els alumnes s'esforçaven a explicar en català quins eren els ingredients i quina era l'elaboració dels plats que estaven venent.

Poder dur a terme iniciatives com aquestes diu molt de l'equip humà que hi ha al darrere, perquè totes elles són activitats que depassen de lluny les obligacions contractuals i els horaris establerts. Hi ha d'haver un punt de rauxa i de creativitat perquè feines com aquestes es puguin dur a terme amb èxit, i un equip de professionals motivat que cregui en allò que fa, que s'ho estimi i que enriqueixi la feina amb el seu bagatge personal. Hem de reconèixer que, atesos els resultats, hem gaudit d'aquest equip durant aquests anys.

Divulgació lingüística

La divulgació lingüística ha estat un dels objectius que ha perseguit sempre l'Oficina de Català de Blanes, tot i que no era estrictament un dels tres eixos principals que tenia encomanats: l'assessorament, l'ensenyament i la dinamització.

Si bé en un principi les accions de divulgació s'inclouïen dintre del calaix de sastre de la dinamització, amb el temps i amb l'aparició d'Internet i les xarxes socials, la divulgació amb publicacions pròpies ha anat agafant protagonisme i avui dia podem dir que la divulgació lingüística és la quarta funció principal de l'Oficina de Català i la que ens dona visibilitat mentre ofereix un servei a la comunitat.

Les primeres accions en aquest sentit van ser la publicació dels **suplements de català comercial (I i II)** dins de la revista municipal *L'enllaç* durant els anys 1987 i 1988. En aquest butlletí d'informació municipal, que arribava a totes les cases del poble, es van publicar dos monogrà-

◀ Imatge gràfica dels 21 vocabularis pel comerç i l'empresa (2006)

fic amb models de documents: carta, factura, albarà, comanda, xec, inventari, rebut, minuta, pagaré... , que incloïen consells de redacció i terminologia administrativa. La revista estava editada en blanc i negre i els suplementos, que anaven encartats a l'interior, eren de color groc.

El 1999 es va publicar un estudi paremiològic a partir d'una recopilació de dites i frases fetes de Blanes, amb el nom de **“Proverbis, dites i frases fetes de Blanes”**, dintre de la revista Blanda, número 2. En Josep Alum i Utset, blanenc, terrassà de professió i amb moltes inquietuds culturals, va acudir un dia a l'Oficina de Català. Portava un gran paraigua negre (feia un dia rúfol) i un bon plec de frases fetes del Blanes de la seva infantesa i joventut, escrites a mà damunt d'un paper quadriculat. No cal dir que vaig quedar fascinat per aquesta tasca de recopilació tan personal, i de seguida m'hi vaig submergir classificant tot aquell material per temes, buscant més informació sobre algunes frases fetes, fent comentaris lingüístics sobre algunes paraules que delataven el parlar de Blanes, donant llum als referents (indrets o persones) a què al·ludien algunes parèmies... El resultat va ser un article d'etnolingüística fet a dues mans, i el començament d'una bona amistat¹.

El 2003 es va publicar l'article **“20 anys de cursos de català per a adults a la Casa de Cultura (1984-2004)”** a la revista Blanda número 6. En aquesta ocasió va ser un article d'investigació i de reflexió sobre l'evolució dels cursos de català per a adults i la feina de normalització lingüística a Blanes des de l'establiment de la democràcia fins a la data de publicació de l'article².

El 2006 es va emprendre una tasca molt ambiciosa: l'elaboració de **21 vocabularis per al comerç i l'empresa**. La imatge que es va

triar va ser la Queta, que era la cara de la normalització lingüística del moment. Cal dir que l'Àmbit de Projecció i Comunicació del CPNL va fer una gran feina personalitzant cada vocabulari amb una Queta al·legòrica.

L'objectiu era divulgar la terminologia específica més habitual de diferents sectors empresarials per millorar-ne la qualitat lingüística. El que es perseguia no era l'exhaustivitat, sinó la utilitat i l'eficàcia. La gran magnitud del projecte només podia respondre a la inconsciència que comporta la joventut, però malgrat l'envergadura de la tasca l'Àngels Ribas i jo mateixa, les executores del projecte, no vam parar fins a acabar l'últim títol que havíem programat, sense fer cap concessió. Els vocabularis per al comerç i l'empresa són avui una realitat: estan penjats a Internet i són reeditats per molts altres serveis i oficines de català d'arreu del país. Els sectors que es van treballar són els següents: els bars i els restaurants, la ferreteria i el taller de reparació, els electrodomèstics, els viatges, la carnisseria, les plantes i les flors, l'activitat immobiliària, la joieria i la rellotgeria, la fleca i la pastisseria, la fruita i la verdura, la veterinària, el locutori, l'assessoria i la gestoria, l'òptica, el calçat i la marroquineria, la papereria i les arts gràfiques, la merceria, l'utilatge de la cuina i el menjador, els mobles i la fusteria, la roba i la confecció, el peix i el marisc³.

El 2008 va veure la llum el projecte **Parlem-nos**, una gran tasca de col·laboració entre el Pla Educatiu d'Entorn, el Pla d'Acollida, Ciutadania i Interculturalitat i l'Oficina de Català, les tres àrees municipals que treballen en l'acollida dels nouvinguts. El projecte incloïa l'edició d'un llibret amb fotografies i testimonis de gent de Blanes: blanencs nascuts aquí i blanencs nascuts arreu del món, i també l'edició d'una exposició amb vint-i-dues lones de vinil. Les fotogra-

fies eren d'estudi i les va fer el fotògraf blanenc Carles Romaní, amb un resultat espectacular.

Per nosaltres era molt important fer reflexionar sobre el paper de la llengua catalana com a eina de cohesió i inclusió socials, ja que la llengua és allò que més ens identifica; és a dir, mostrar la importància d'adquirir la llengua per poder formar part de la comunitat d'acollida. Els temes de què parlaven els protagonistes es referien a tot el procés d'integració: l'acollida, l'ajuda, l'arrelament, la feina, l'aprenentatge i la comunicació, amb la llengua com a base de tot aquest procés. No obstant això, tan o més important que el missatge eren els protagonistes. Havien de ser blanencs, amics i veïns de la població, els qui parlessin en primera persona, blanencs de totes les edats i procedències. El resultat va ser un missatge molt potent, que a més a més interpel·lava la societat d'acollida a parlar en català als nouvinguts per acollir-los realment i no fer-los sentir forasters. Aquesta iniciativa es va inspirar en una d'anterior que havia dut a terme el Servei de Català de la Selva.

▲ Portada del llibret Parlem-nos, juny de 2008

En definitiva, *Parlem-nos* va ser una acció més de l'Oficina de Català encaminada a fomentar la coneixença de l'altre, el respecte i la convivència des de la diferència, els mateixos valors que regien l'activitat de *Les llengües del món*.

El 2012 es va publicar el manual de llenguatge administratiu ***Documents administratius. Orientacions per a la redacció administrativa i models de documents***.

L'objectiu d'aquesta publicació era mostrar els criteris d'estil del llenguatge administratiu, i oferir eines per millorar la qualitat dels escrits i l'autosuficiència dels redactors. De fet, va ser un projecte que feia molt temps que s'estava preparant i es va pensar en formats diversos: disquet, CD-ROM... fins que la generalització d'Internet ho va fer més fàcil, ja que simplement penjant l'arxiu a la xarxa es pot consultar en línia a la pàgina web de l'Oficina de Català: www.cpnl.cat/blanes. Els destinataris d'aquest material són l'administració local, les empreses i les associacions.

Documents administratius està estructurat en quatre apartats. El primer apartat recull les característiques bàsiques del llenguatge administratiu, amb exercicis; el segon apartat presenta

onze models de documents, amb exemples i fraseologia de suport de cada model; el tercer apartat aplega glossaris de consulta i, finalment, el darrer apartat cita una selecció de recursos lingüístics que es poden trobar a Internet per treballar en català.

De gener a juny del 2016 l'Oficina de Català va estar madurant un gran projecte ideat i dirigit per un estimat col·laborador de l'Oficina de Català: en Ramon Freixenet, alumne, voluntari lingüístic i, per sobre de tot, amic. Igual que va passar amb el treball d'investigació sobre les frases fetes i el parlar de Blanes, que va sorgir a instàncies d'en Josep Alum, un bon dia en Ramon Freixenet va proposar a l'Oficina de Català de participar en un treball per difondre la figura i l'obra de Josep Pla. El projecte estava tan definit en el cap d'en Ramon i la seva energia era tan desbordant que m'hi vaig implicar de seguida. Sens dubte, era una ocasió immillorable per difondre literatura catalana en majúscules als nostres alumnes i a tota la població. La fascinació que em produeix aquest autor, l'entusiasme d'en Ramon i un punt d'inconsciència em van fer acceptar una aventura d'aquestes dimensions. L'estiu del 2016 el vaig dedicar a capbussar-me en l'obra

▲ Llegir Pla al Teatre de Blanes, 30 de novembre de 2016

▲ Llegir Pla a la Fundació Pla (Palafrugell), 3 de juny de 2017

del gran escriptor empordanès i investigar què en deien els seus estudiosos per escollir fragments que expliquessin en primera persona la seva obra, la seva vida, la seva concepció del món, de l'ofici d'escriure, les estratègies literàries... De fet, tota l'obra de Pla té esperit autobiogràfic. El resultat va ser un guió, segons el qual Pla s'explicava per ell mateix en boca de quatre magnífiques lectores: Isabel Brunet, Assumpta Duñó, Joanna Fernández i Alèxia Roura, i una narradora, jo mateixa, que anava introduint els diferents temes en forma de classe magistral. El projecte es va anomenar **Llegir Pla** i es va dur a terme al Teatre de Blanes el 30 de novembre de 2016 i també a la Fundació Pla, a Palafrugell, el 3 de juny de 2017. Només puc dir que gràcies a l'alt grau d'exigència d'en Ramon, la seva màxima implicació i la de tot l'equip de col·laboradors (que eren molts), va ser una experiència molt enriquidora per a mi i crec que puc afirmar que molt gratificant per a tots.

Des del setembre de l'any 2016 fins avui l'Oficina de Català està immersa en un gran projecte de divulgació lingüística: **L'apunt lingüístic**. Es tracta d'un comentari lingüístic diari que pretén acostar la llengua a la ciutadania: explicar una etimologia o el rerefons històric d'alguna paraula, advertir d'algun error, donar a conèixer algun neologisme, explicar el significat d'una frase feta, parlar d'alguna paraula de Blanes que ja no es diu, explicar un fenomen lingüístic... En definitiva, despertar la curiositat envers la llengua.

En un primer moment, vam començar emetent una falca diària a Ràdio Blanes. Més endavant, vam començar a col·laborar també amb Ràdio Palafrugells, i després algunes revistes locals també s'han interessat per publicar alguns d'aquests comentaris lingüístics.

Quin és l'origen de l'expressió ENDAVANT LES ATXES?

D'on prové el terme MANDARINA?

Què tenen a veure les vaques i les VACUNES?

A més a més, les noves tecnologies són una plataforma immillorable per publicar aquests missatges, i nosaltres les fem servir totes: el Facebook de l'Oficina de Català www.facebook.com/oficinadecataladeblanes, l'Instagram del CNL de Girona www.instagram.com/cnlgirona i la pàgina web de l'Ajuntament de Blanes www.blanes.cat.

De fet, ja portem més de 300 apunts lingüístics de creació pròpia editats i la nostra intenció és de continuar parlant de llengua. El nostre repte, com el de totes les empreses d'avui dia, és arribar a molta gent i adaptar-nos a nous formats i a nous continguts, per continuar treballant per a la societat, una societat que ha canviat moltíssim en 30 anys.

La reflexió que esteu llegint, amb motiu del 30è aniversari de l'Oficina de Català, serà la darrera publicació que de moment haurà fet aquest servei.

Conclusions

Amb la perspectiva que ens donen els anys, ens adonem que portem 30 anys treballant un tema tan sensible com la llengua catalana i la integració de les persones immigrades des del respecte i la seducció, posant sempre l'accent en els valors positius de la convivència entre les cultures, afavorint la coneixença de l'altre per esvaïr la por a la diferència, oferint un servei i mai imposant res.

Aquest és l'esperit que ha regit en aquest país i jo diria que aquesta és la clau de l'èxit del procés d'integració de la societat catalana que, tot i que hi ha qui l'ha volgut mostrar com a

conflictiva i polaritzada, la nostra experiència ens indica que no hi ha res més lluny de la realitat. Tenim una societat oberta, plural i rica que de mica en mica, en un procés lent però decidit, malda per assimilar totes aquestes aportacions dintre de la idiosincràsia del poble català, que ja és obert i tolerant de mena. La feina feta en aquest sentit és massa sòlida per esborrar-la en un període convuls com el que estem vivint. Tenim el repte de mantenir aquesta línia de treball i tenim el repte de continuar treballant per incrementar l'ús social del català perquè el català sigui realment la llengua d'acollida.

Ara més que mai, que està en perill la llei d'immersió lingüística (aprovada per consens, com a acord de país, l'any 1983 i ratificada el 2009), hem de treballar perquè els catalanoparlants parlin en català per defecte a Catalunya; o sigui, que mantinguin la llengua en tots els contextos socials, que és la manera més efectiva (i afectiva) d'acollir.

Actualment, a banda del context polític, hi ha dos factors que no juguen a favor de la llengua catalana: un de demogràfic i un de social. El factor demogràfic l'hem analitzat al principi: a causa dels fenòmens migratoris (del propi Estat espanyol i d'arreu del món), la població tendeix a una lenta però gradual disminució del percentatge global d'individus que tenen com a primera llengua el català i, en canvi, cap a un progressiu augment dels que han tingut les dues llengües com a mares i dels que hi tenen únicament el castellà o altres llengües. La direcció d'aquest procés, si no s'hi intervé, suggereix una progressiva minorització demogràfica de la població que té el català com a primera llengua i un augment de la població que la té com a primera llengua és el castellà.

El factor social és la tendència tan arrelada dels catalanoparlants d'utilitzar el castellà sistemàticament davant d'una persona que s'intueix que ve de fora, la qual cosa és letal per a la llengua. És per això que els catalanoparlants ens hauríem de proposar de ser voluntaris lingüístics per definició i parlar el català sempre i a tot arreu.

Si em permeteu continuar amb la reflexió, diria que l'element clau que ha alimentat la nostra motivació al llarg d'aquests 30 anys és l'aprenentatge. Hem après moltíssim sobre la nostra professió fent aquest camí, però sobretot hem après el valor de la col·laboració, perquè sense les persones que ens han envoltat no hauríem pogut fer res. Per això volem agrair a tots els departaments de l'Ajuntament de Blanes, a tots sense excepció, la seva ajuda sempre que l'hem demanada, que ha estat molta i moltes vegades. Hi ha un component molt personal en les feines, intangible, que no es pot calibrar en termes d'obligacions contractuals i que, en canvi, és el que marca la diferència en els resultats. Aquest component, en forma d'actitud col·laboradora, l'hem rebut en tot moment de l'equip de treballadors i treballadores de l'Ajuntament de Blanes, i els ho volem agrair molt sincerament.

També hem d'agrar molt especialment l'aportació de totes aquelles persones que un moment o altre s'han posat a treballar amb nosaltres colze a colze com si fossin un component més de l'equip d'una forma totalment altruista. En aquest moment recordem molt especialment els que ens han deixat: en Josep Alum i Utset, un home savi que ens va regalar un trosset del seu saber; en Joaquim Robert i Ruiz, el nostre fotoperiodista incondicional; l'Elhadj Ibrahima Balde, alumne i voluntari carismàtic, i en Ramon Freixenet i Estol, un dinamitzador cultural enorme,

amb una personalitat inclassificable. Tots ells ens van regalar, a més a més, la seva amistat.

Volem destacar la col·laboració incondicional dels companys de la Direcció General de Política Lingüística de Girona i, sobretot, la dels companys que formem el Centre de Normalització Lingüística de Girona, 19 oficines i serveis de català. És de justícia fer especial menció a la direcció que hem rebut des del Centre de Normalització Lingüística de Girona, perquè ha estat oberta, en el sentit que ens ha deixat llibertat per actuar en el nostre territori, i alhora ha estat exigent amb les línies d'actuació del Consorci per a la Normalització Lingüística.

Hem d'agrar, finalment, la tasca de totes les persones que han treballat un moment o altre a l'Oficina de Català de Blanes, en total 68! Elles són les responsables de tota la feina feta. El que va començar sent un servei unipersonal l'any 1987 s'ha convertit a dia d'avui en una Oficina formada per tres tècniques, l'Eulàlia Grau, la Gemma Massó i jo mateixa, i dues ad-

ministratives, la Cèlia Alia i l'Agnès Saura.

Els canvis han estat considerables al llarg d'aquests 30 anys: hem vist instal·lar els primers ordinadors a les taules dels despatxos, hem assistit al naixement d'Internet i l'ús de les xarxes socials aplicades a la feina, però hi ha una cosa que no ha canviat: l'esperit de servei. Si hi ha una paraula que ens defineix és aquesta i és per això que voldríem acabar aquest article amb l'expressió que vam utilitzar en el nostre text de presentació l'any 1987: Al vostre servei!

Professorat que ha treballat a l'Oficina de Català de Blanes (1987-2017)

Albacar i Morgó, Mar
 Alía i Barbera, Yolanda
 Álvarez i Torralba, Josep
 Arbussà i Rodríguez, Helena
 Baltrons i Graboleda, Neus
 Barcons i Reniu, Maite
 Benett, Simona
 Bernat i Molina, M. Carme
 Bota-Gibert, Josep
 Bota i Pararol, Jordi
 Caballero i Vallès, Rosa M.
 Calatayud i Cuenca, Josep Vicenç
 Camps i Puig, Anna
 Celaya i Arminsen, Pepa
 Comín i Alcaraz, Elisabet
 Congost i Valentí, Cristina
 Delgado i Caba, Daniel
 Drissi i Muelas, Myriam
 Duran i Mateu, Martí
 Esteban i Rodríguez, M. Àngels
 Franquesa i Castells, Anna
 Freixinet i Raspall, Meritxell
 Gelabert i Billoch, Jordi
 González i Rocafort, M. del Vilar
 Grau i Batlle, Eulàlia
 Hernández i Tresserras, Josep
 Jarque i Martínez, Marta
 Julià i Sabio, Fina
 Lluna i Ferrer, Xavier
 Mascort i Vidal, M. Eugènia
 Massó i Canaleta, Anna
 Massó i Canaleta, Gemma
 Massó i Canaleta, Josep
 Mercader i Domingo, Mercè
 Moix i Bergadà, M. Mercè
 Mosoll i Galan, Marta
 Navarro i Castilla, Aurora
 Olivé i Olivé, Raquel
 Perpiñà i Roger, Laia
 Piferrer i Bechdejú, Eugènia
 Planas i Massó, Montserrat
 Ponsdomènech i Vilà, Maria
 Puig i Pla, Santi
 Ribas i Despuig, Àngels
 Riquelme i Piloña, Jorge Enrique
 Rodríguez i Carmona, Maribel
 Ros i Balagué, Anna
 Sánchez i Barbado, Elisabet
 Sánchez i Flamerich, Eva
 Sanjuan i Borràs, Xavier
 Saracíbar i Garriga, Idoia
 Sendra i Orteu, Montserrat
 Serra i Rodríguez, Anna
 Sola i Ramos, Elisa
 Soler i Cabruja, Cristina
 Soler i Horta, Mariona
 Taberner i Ferrer, Assumpta
 Taulé i Pagespetit, Roser
 Tornamorell i Pont, Maite
 Torruella i Muñoz, Aina
 Trull i Martí, Mireia
 Vaquer i Solà, Assumpció
 Varela i Delgado, Irene
 Vidal i Medina, Olga
 Vila i Ametller, Montserrat
 Vilella i Llamas, Marta
 Viñas i Feliu, Vicenç
 Vintcens i Teixidor, Laia

Equip actual

Administratives:

Alia i Barbera, Cèlia
Saura i Nogareda, Agnès

Tècniques:

Grau i Batlle, Eulàlia
Massó i Canaleta, Gemma

Responsable:

Sola i Ramos, Elisa

NOTES

- 1 L'article es pot consultar en línia a la pàgina web de l'Oficina de Català de Blanes www.cpl.cat/blanes.
- 2 L'article es pot consultar en línia a la pàgina web de l'Oficina de Català de Blanes www.cpl.cat/blanes
- 3 Els vocabularis es poden consultar en línia a la pàgina web de l'Oficina de Català de Blanes www.cpl.cat/blanes.

▲ Fotografia de l'equip de l'Oficina de Català de Blanes, juny de 2009

▲ Fotografia de l'equip de l'Oficina de Català de Blanes, juny de 2012